

Kalıtımsal Faktörlerin Müzik Yeteneğine Etkisi ve Müziksel Gelişim

The Impact of Musical Research Musical Development

Derya Yazıcı

Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi, Mersin, Türkiye
viyolist46@hotmail.com
ORCID: 0000-0003-1070-7109

MAKALE BİLGİSİ

Makale Geçmişi:

Başvuru tarihi: 20.08.2020

Düzeltilme tarihi: 23.12.2020

Kabul tarihi: 28.12.2020

Anahtar Kelimeler:

Kalıtım,

Müzik yeteneği,

Müziksel Gelişim

ÖZ

Kalıtım, anne ve babadan bireye genetik yolla geçen yetenek ve özelliklerdir. Bu özellikler bireyin yaşamı boyunca sahip olacağı zihinsel yetenek, duygusal denge, fiziksel yapı ve birçok özelliğin alt ve üst sınırını belirlemektedir. Her çocuk belli bir müziksel eğilim ile dünyaya gelir, ancak tüm çocukların müziği eğilimleri aynı düzeyde değildir. Doğuştan gelen bazı özellikler ile algılama düzeyindeki farklılıklar çocuklar arasında bireysel farklılıklara sebep olmaktadır. Müziksel eğilim bu farklılıklara göre geliştirilmektedir. Ancak uygun çevresel koşulların sağlanamaması durumunda bu müziksel eğilimin müziksel bir başarıya dönüşmesi olanaksız hale gelebilmektedir. Yetenek sahibi olmanın doğuştan gelen bir özellik olduğu var sayılırsa, müzik yeteneğinin olması ya da olmamasında yine genetik etkisinin üzerinde durulabilir. Çocukların doğumla beraber getirdikleri özellikler ve yetenekler, belirli dönemlerde ortaya çıkarak anne ve babalara ipuçları verebilmektedir. Genetik faktörlerin etkisiyle müzikal yeteneğine sahip çocukların erken zamanında tespit edilerek uygun müziksel ortamın yaratılması, çocukların müzikal olarak gelişip yetiştirilmesinde çok önemli rol oynamaktadır. Bu çalışmada, kalıtımsal faktörlerin insanlardaki müzikal yeteneğe nasıl etki ettiği ve kişilerdeki müzikal gelişimin evreleri saptanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın yürütülmesinde literatür taraması ve betimsel durum analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, Müzikal yeteneğin, kişilere göre her yönleriyle bireysel farklılıklar gösterdiği; bu bireysel farklılıkların, kişide aynı derecede ve aynı şekillerde bulunmadığı ancak müzik yeteneğinin kişiye göre farklılıklar gösterse de her insanda belirli oranlarda bulunduğu, müzik algısı olmayan beyinlerin ölçülebilir sinirsel yapılarla sahip olmadığı, sinirsel anomalilerin manyetik titreşim imgelerinin analiziyle ortaya çıktıkları, müzik yeteneğinin belirmesindeki en önemli dönemin doğumdan sonraki ilk 5.6.7 yaş dönemleri olduğu, algısal sistemin bir müzik parçasının önemli bölümünü kaçırmamak için oluşturulan küçük frekans değişimlerini analiz etmede etkin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

ARTICLE INFO

Article history:

Received: 20.08.2020

Received in revised form: 23.12.2020

Accepted: 28.12.2020

Keywords:

Inheritance,

Music ability,

Musical Development

ABSTRACT

Inheritance is the ability and genetic traits of an individual to parents. These characteristics determine the mental ability, emotional balance, physical structure and the upper and lower limits of many characteristics that an individual will have throughout his life. Every child comes to the world with a certain musical tendency, but not all children's musical tendencies are at the same level. Some inherent features and differences in perception level cause individual differences among children. The musical tendency is improved according to these differences. However, if appropriate environmental conditions can not be achieved, it may become impossible for this musical tendency to become a musical achievement. Given that being a talented person is an innate trait, genetic influences can be emphasized, whether or not it has musical ability. The characteristics and abilities that children bring with birth can give clues to mother and father in certain periods. The influence of genetic factors on the musical ability of children with early musical ability to detect and create the appropriate musical environment, children play a very important role in musical development and training. Parents recognize the different abilities of their children and if they direct their circumstances according to their children, the child's ability to be blinded by the different behavior of the child's superior ability is not understood. In this research, it was tried to determine how the hereditary factors affected musical ability in humans and the stages of musical development in humans. In the course of the research, literature review and descriptive state analysis technique were used.

As a result of the research, Musical ability showed individual differences in all aspects according to the persons; That these individual differences do not exist at the same level and in the same

form in the individual but the musical ability differs according to the person but also in certain ratios in every person, the non-musical brains do not have measurable neural structures, the neural anomalies are revealed by the analysis of magnetic vibrational images, Is that the most important period in music ability is the first period of 5.6.7 years after birth and the perceptual system is not effective in analyzing the small frequency changes created to avoid missing a significant part of a piece of music.

Atıf Bilgisi / Reference Information

Yazıcı, D. (2020). Kalıtsal Faktörlerin Müzik Yeteneğine Etkisi ve Müziksel Gelişim. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*, 6 (2), Kış, s.

1. Giriş

Kalıtım, anne ve babadan bireye genetik yolla geçen yetenek ve özelliklerdir. Bu özellikler bireyin yaşamı boyunca sahip olacağı zihinsel yetenek, duygusal denge, fiziksel yapı ve birçok özelliğin alt ve üst sınırını belirlemektedir.

İnsan yavrusunun, doğum öncesi döneminde “dolaylı” olarak başlayan insan- müzik arasında ilişkisi, doğum anından veya doğumdan hemen sonra ana kucağında “doğrudan” ya da dolaysız ilişki biçimine dönüşür ve gittikçe çeşitlenip zenginleşerek, kökleşip derinleşerek ve güçlenip gelişerek insanın yaşamı boyunca devam eder (Uçan, 1996: 20).

Her çocuk belli bir müziksel eğilim ile dünyaya gelir, ancak tüm çocukların müziksel eğilimleri aynı düzeyde değildir. Doğuştan gelen bazı özellikler ile algılama düzeyindeki farklılıklar çocuklar arasında bireysel farklılıklara sebep olmaktadır.

Müziksel yetenek, müziğin en önemli yapı taşları olan işitme, algılama ve bellek gibi alanlara yönelik bireyin doğuştan getirdiği gizil güçler olarak tanımlanabilir. Kişiler her yönleriyle bireysel farklılıklar göstermektedir. Bu bireysel farklılıklar, kişide aynı derecede ve aynı şekillerde bulunmamaktadır. Ancak müzik yeteneği kişiye göre farklılıklar gösterse de her insanda belirli oranlarda bulunmaktadır.

Çocuklar doğumundan itibaren getirdikleri özellikleri ve yetenekleri, belirli dönemlerde göstererek anne ve babalara ipuçları verebilmektedir. Genetik faktörlerin etkisiyle müzikal yeteneğe sahip çocukların erken zamanında tespit edilerek uygun müziksel ortamın yaratılması, çocukların müzikal olarak gelişip yetiştirilmesinde çok önemli rol oynamaktadır. Anne-babalar çocuklarındaki farklı yeteneği fark eder ve koşullarını çocuklarına göre yönlendirirse, çocuktaki üstün yeteneğinin anlaşılmalı ve farklı davranış içerisinde bulunulması çocuktaki yeteneği köreltir. Aile, çocuğunun müziğe karşı olan yeteneğinde farklılık gözlemlendiğinde; ona destek olmalı, sosyal yaşantılarını, eğitim koşullarını ona göre düzenlemelidir (Malkoç, 2003).

Kimi çocuklar doğuştan absöüt olarak, kimi de amüzi rahatsızlığı ile dünyaya gelirler. MRI (manyetik rezonans görüntüleme) cihazı kullanılarak yapılan anatomik bir çalışmada absöüt müzikçilerin beyinlerinin planum temporale kısmında (temporal lob içindeki işitme korteksinin arka kısmı) sol taraf asimetrisi olduğu saptanmıştır. Bu bulgu, absöüt müzikçilerin absöüt olmayanlara oranla daha geniş bir sol planum temporale bölgesine sahip olduklarını göstermiştir. Bu çalışmayı gerçekleştiren bilim adamlarının saptaması, iyi eğitilmiş absöüt müzikçilerin, sol işitsel korteks içinde müziksel sesleri işlemede farklı bir nöronal sürece sahip oldukları yönündedir (Hirata, ve ark.,1999).

Müzik yeteneği olduğu belirtilen çocuklar aynı çevrede ve aynı ortamda eğitim almış olsalar da aralarında bazı farklılıklar vardır. Her çocuğun ve bireyin müzikal yönden gelişebileceğini varsayan Keman eğitmeni Suzuki, yetişen çocuklar arasında bile çok iyi düzeyde müzisyen olanlar ile orta düzeyde olanları tespit etmiştir. Müzikal yeteneğin oluşumunda ve gelişmesinde etki eden faktörleri belirtmeyi amaçlayan ve bu çalışmalarda kalıtım ve çevrenin etkisi ortaya konulmaya çalışmışlardır. Bu amaçla, kalıtım ve çevrenin etkisiyle müzikal yeteneğin üzerinde çalışmalar yapılmaktadır.

2. Yöntem

Bu araştırmanın yürütülmesinde literatür taraması ve betimsel durum analizi tekniği kullanılmıştır. Bu çerçevede araştırmada öncelikle kalıtımın ne olduğu üzerinde durulmuş ve kalıtımın müzik yeteneğine etkisi incelenmiştir. Betimsel araştırmalar mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamaya çalışan, olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu betimleyen araştırmalardır (Kaptan, 1995: 59).

3. Genetik Faktörler

Yetenek sahibi olmanın doğuştan gelen bir özellik olduğu varsayılırsa, müzik yeteneğinin olması ya da olmamasında yine genetik etkisinin üzerinde durulabilir. Müzik yeteneğinden yoksun olmak olarak bilinen rahatsızlığa amüzi rahatsızlığı denir. Kalıtımsal olarak anne ve baba ile çocuğa geçmesi genlerle olan ilişkisi birçok araştırmaya konu olmuştur. Fakat burada asıl araştırılması gereken müzikal geliştirme dönemleridir.

Ekonomi nobeli ödüllü Milton Friedman, müziğin başkentinde yaşamış Sigmund Freud, Tıp alanında çalışan Che Gevara gibi dünya çapında tanınmış kişiliklerin amüzi rahatsızlığı bulunmaktaydı. Bu rahatsızlık, müzikal becerilerde ciddi problem yaşamalarına neden olsa da normal hayatlarını etkilememiştir (Peretz, 2008).

Normal müziksel yetisi olmayan bir insanı, diğer bireylerden ayıran Çey frekans ayırmalarında iki ezginin aynı ya da farklı olup olmadığını ayırt edememeleri, seslendirmedeki yeteneksizlikleri, tanıdık bir ezgiyi şarkı sözleri olmadan hatırlayamamalarıdır (Ayotte, Peretz and Hayde, 2002).

Müziksel algısı olmayan bireyler frekans yönlerini belirlemede zorluk çekerler. Algısal sistem bir müzik parçasının önemli bölümünü kaçırmamak için oluşturulan küçük frekans değişimlerini analiz etmede etkin değildir. Bu durumun doğuştan olduğu bilinmektedir (Peretz and Hayde, 2003).

Örneğin, yüksek gri madde yoğunluğu konuşma ve dil rahatsızlıklarında görüldüğü gibi kavramsal müzik algısı olmayan bireylerde de görülür. Kavramsal ya da genetik rahatsızlıkların farklı gen dağılımlarından ötürü ortaya çıktıkları düşünülmektedir (Peretz, 2008).

4. Absolüt Duyuş

“Son yıllarda farklı zamanlarda yapılan araştırmalar göstermektedir ki doğarken birlikte dünyaya getirilen genler, müzik yeteneği ve özellikle “herhangi dış bir referans (ölçüt) sesin yardımı olmaksızın herhangi bir sesi tanımlayabilme” olarak tanımlanan absolüt duyuya sahip olmayı önemli ölçüde belirlemektedir (Çuhadar, 2008).

Uçan’ a göre (1996), az sayıda kişide bulunan ve çoğu durumlarda kalıtsal olduğu ve doğuştan geldiği kabul edilen; fakat son zamanlarda yapılan araştırmalarla çevresel etmenlere de bağlı olduğu anlaşılan absolüt duyuş (salt işitme) yeteneği, çok küçük yaşlarda müzik eğitimi almaya başlayanlarda daha erken ve kolay olarak ortaya çıkan bir özelliktir. Böylece, erken çocukluk döneminden başlayarak ilerletilen müzik eğitiminin önemi özellikle vurgulanmaktadır.

Yapılan birçok araştırmada Doğu Asya kökenli çocuklarda absolüt olma oranının fazla olduğu tespit edilmiştir. Buna ek olarak Doğu Asya’da erken yaşlarda müzik eğitimine daha çok önem verildiği ve “sabit do” yöntemi ile absolüt duyuşu geliştirmeye yönelik çalışmalar yapıldığı da tespit edilmiştir (Gregersen ve ark., 2000; Hirose ve ark., 2003).

Yapılan tüm araştırmalarda absolüt duyuya sahip olmanın en önemli iki etkeni kalıtım ve çevre olduğunu göstermektedir.

5. Çevresel Faktörler

Müzik yeteneğinin belirmesindeki en önemli dönem doğumdan sonraki ilk 5/6/7 yaş dönemleridir.

Ancak uygun çevresel koşulların sağlanamaması durumunda bu müziksel eğilimin müziksel bir başarıya dönüşmesi olanaksız hale gelebilir. Örneğin; ünlü tenor Caruso insan gırtlığının sanatta ulaşabildiği en üst seviyeyi kullananlardandı. Sesini denetim altına alabilen, en güç pasajları çok rahatlıkla yapabilen, sesinin sınırlarını zorlayabilen bir sanatçıydı. Fakat Caruso'nun yeteneği küçük yaşta değerlendirilememiş, sonradan fark edilmiştir (Malkoç, 2003).

Müzik psikolojisi araştırmaları müziksel gelişim için en kritik dönemi, müziksel babıldama olarak belirlemiştir. Müziksel babıldama dönemi dil öğrenimindeki babıldama dönemi ile benzerlik göstermektedir. Dil gelişiminde çocuk annesinin diline maruz kalarak babıldamaya başlar. Genellikle bu konuşma, sesli ve sessiz harflerin birleşimlerinden oluşur ve hecelere dönüşür. Çocuklara formal olarak konuşmayı öğretmeyiz onlar sadece kendi çevresel deneyimleri sayesinde konuşmayı öğrenirler. Müziksel babıldama döneminde de yine çocuk müziksel çevresinden edindiği deneyimleri ile kendini geliştirir. Çocuk bazı tanıdık şarkıların bölümlerini mırıldanır ya da kendi yarattığı ezgileri söyler. Ayrıca vücudunu kullanarak ritmik hareketler yapabilir. Bu müziksel performansı yetişkinlerin anlaması ya da yorumlaması oldukça zordur; çünkü bu durum yetişkinlerinkinden oldukça farklıdır. Bu dönemde çocuk hem tonal hem de ritmik olarak babılayabileceği gibi ritmik olup tonal olmayan, tonal olup ritmik olmayan bir şekilde de babılayabilir. Çocuğun çıkardığı sesler monoton bir şarkı söyleme şeklindedir. Bir şarkıda tek bir frekansa takılıp kalabilir ve bu frekanstan kısa ya da uzun sesler çıkarabilir. Bu dönemin sonuna doğru çocuk tanıdık şarkıları ton içinde kalarak söyleyebilir (Levinowitz ve Gordon, 1987).

Ritmik babıldama dönemindeki çocuk, duyduğu bir şarkıya vücudu ile tepki verir; el çırpma, ayaklarını yere vurma ya da sallanma gibi tepkilerle ritimsel bir performans sergiler. Bu hareketler her zaman müziğin ritmiyle uyumlu olmayabilir. Ritmik babıldama döneminin sonlarına doğru çocuk şarkıların ritmine uyum sağlayarak hareket etmeyi öğrenir. Çocuklar yetişkinlerin müzik anlayışından farklı bir müzik anlayışına sahip olabilirler, bu durum çocukların performansının yetişkinlerin standartlarına göre doğru olup olmadığıyla ilgilenmemelerini açıklayabilir (Holahan, 1984).

Müzik davranış bilimcilerine ve eğitimcilerine göre müziksel güçlerin biçimlendirilmesi açısından çok önemli görülen diğer bir dönem 9 ile 12 yaşlar arasıdır. Çünkü hızlı bir gelişim içinde biçimlenen bireysel müzik yetenekleri en yüksek noktaya bu yaşlarda ulaşır (Uçan, 1996).

Belirtilen yaş grubu öğrencileri ilköğretim aşamasındadır. Bu dönemde belirli bir müzik yeteneğine sahip çocukların keşfedilmesi ve buna uygun müzik dersleri verilmelidir. Bu konuda hem aileye hem de müzik öğretmenlerine büyük görev düşer.

Yapılan bir çalışmada, bazı ailelerin, çocuklarının müziksel başarının gereksinimlerini karşılayacak kapasiteye sahip olmadığını düşündükleri ve bu sebepten dolayı müzik eğitimine başladıktan kısa bir süre sonra başarısız olan öğrencilerin ailelerinin desteklerini geri çektikleri ya da yeterli zaman ve çabayı sarf etmedikleri ortaya konmuştur. Bu durum, çocukların da yeterli müzik kabiliyetine sahip olmadıkları gibi bir düşünceye kapılmalarına sebep olmuştur. Sonuç olarak çocuğunun yeterli derecede müziksel kabiliyete sahip olmadığını düşünen ebeveynler, çocuğu daha az stresli ve daha başarılı olacağı bir aktiviteye yönlendirmektedir. Çocuğun müzikal yeteneğinin gelişimini etkileyen birçok faktör bulunmaktadır; araştırma sonuçlarına göre ebeveynler bu gelişimde hayati bir rol oynamaktadırlar (Mcpherson, 2009).

6. Müziksel Gelişim

İnsan gelişimi, döllemeden başlayarak yaşamın sonuna dek süren bir süreç içinde gerçekleşir. Birey bu gelişim süreci içinde gelişirken, değişik zaman dilimleri içinde belirli özelliklerin öne çıktığı gözlenir. Böyle belirli özelliklerin ön plana geçtiği gelişim aşamalarına gelişim dönemleri denilmektedir (Erden; 2008).

Bu aşamalar Paananen (2006)'e göre müziksel gelişim dönemleri üçe ayrılır;

1) Duyuşsal Motor Dönemi (4-18 Ay) (Sesin genel Parametrik Değişimlerinin Gelişimi)

- Üretilen seslerin ayırt edilmesinde sorunlar gözlenir.
- İşitsel algılamamanın gelişmesiyle üretilen sesler gelişir (iki taraflı iletişim).
- Müziksel figürlerin ilk formları oluşur (tek değişkenli boyutlarla varyasyon).
- Farklı aralıklar ve sürelerle sesler üretilir.

Bebekler bu dönemde duydukları müziklere tepki verirler. Müziksel tepki olarak çeşitli sesler üretirler ancak, üretilen sesler çok küçük müziksel yapılardan oluşur. İşitsel anlamda olgunlukları arttıkça, duydukları seslere benzer sesler üretir hatta aynı perdeden cevaplar verebilirler (iki taraflı iletişim). Sadece ritmik ya da ezgisel boyutta müziksel davranışlar gözlenir. Bu üretilen ezgiler çok büyük aralıklarda değil, yaklaşık olarak yarım ses içinde başlayıp dönemin sonlarına doğru artarak gelişir (tek değişkenli boyutlarda varyasyon).

2) İlişkilendirme Dönemi (1,5-5 Yas) (Müziksel Yapıların Gelişmesi ve Aralarındaki İlişki)

- Müziksel yapıları keşfetmede çeşitli farklılıklar baş gösterir.
- Müziksel işaretlerle müziksel yapılar arasındaki ilişkiler üzerinde dikkat yoğunlaşır.
- Müziksel cümleler içindeki stabil olan ton ve ritim birleşimlerine dikkat yoğunlaşır.

Bu dönemde müziksel tepkiler duyuşsal motor dönemine göre daha gelişmiştir. Artık müziksel cümleler daha geniş ses aralıklarıyla meydana gelir. Çocuk, bu dönem içinde dinlediği şarkılara aynı perdeden eşlik edebilir, şarkı söylerken nüanslara dikkat edebilir hatta şarkı içindeki ritim değişikliklerini de takip edebilir. Fakat şarkı söylerken ton içinde kalmakta zorlanır ve metrik şekilde şarkı söylemekte fazla başarı gösteremez.

3) Ayrımsal Dönem (5-11 yaş) (Müziksel Yapıların Sıralılık Düzeninin Algılanmasının Gelişimi)

- Melodik ve ritmik alandaki hiyerarşik ilişkiler keşfedilmeye başlanır.
- Sesler diziler #eklinde algılanmaya başlanır.
- Vuruşlarda aksanlar belirir.
- Ton içinde kalma yetileri gelişir. Evrensel ve yerel tonaliteler arasındaki farklılıklar, önceleri karışıklığa yol açsa da kontrol altına alınır.

Ayrımsal dönem artık tam anlamıyla müziksel yapılar ve aralarındaki ilişkilerin geliştiği dönemdir. Ritmik ve melodik yapılar, senkoplu müzik cümleleri birlikte rahatlıkla uygulanabilir. Artık tonalite kavramı bilişsel düzeyde yerleşir. Bebeklik döneminden itibaren duyduğu ninniler ve evrensel müzikler arasındaki yapısal farklılıklar, bir karmaşa olmaktan çıkar ve ikisinin de ayrı tonaliteler olduğunun farkına varılır.

Paananen (2006), bu modeli Robbie Case'in "neo-Piagetian" bilgiyi işleme kuramı gelişimsel mekanizması ve müziksel gelişimde bazı erken deneysel çalışmalarına dayandırmıştır. Buna göre bu dönemler kendi içinde de üç alt bölüme ayrılır;

- a) Tek Merkezli Koordinasyon (Yeni Yapıların Tek Başına Uygulanabilmesi)
- b) Çift Merkezli Koordinasyon (İki Farklı Öğenin Birlikte Başarıyla Uygulanabilmesi)
- c) Karmaşık Koordinasyon (İki veya Daha Fazla Öğenin Simültane Olarak Uygulanabilmesi)

Tek merkezli koordinasyon döneminde, içinde bulunulan müziksel gelişim dönemine göre verilen müziksel tepkilerde yalınlık söz konusudur. Örneğin; gelişimsel olarak ayrımsal dönemin tek merkezli

koordinasyon bölümünde olan bir çocuk, oluşturduğu müziksel cümlelerin ritmine odaklanmışsa, ezgisel olarak hatalar yapabilir. Dikkatini iki müziksel yapıya birden yoğunlaştırılmaz.

Çift merkezli koordinasyon döneminde ise iki farklı müziksel öge bir arada uygulanabilir. Gelişimsel olarak ayrımsal dönemin çift merkezli koordinasyon bölümünde olan bir çocuk söylediği şarkının hem ritmik hem de melodik yapısını başarıyla uygulayabilir. Ancak üçüncü bir boyut, işin içine girse uygulamakta güçlükler yaşayabilir.

Karmaşık koordinasyon döneminde artık kompleks müziksel yapılar kolaylıkla özümselebilir.

Yukarıdaki örneklerle devam edecek olursak ayrımsal dönemin karmaşık koordinasyon bölümünde olan bir çocuk şarkıyı ritmik ve melodik olarak doğru söylerken, bunun yanı sıra istenilen bir dans figürünü de rahatlıkla uygulayabilir.

Bu yeni model hem tonal hem de ritmik gelişimleri içerir. Ayrımsal dönemde ritmik doğaçlama tek başına ele alınırsa, hipotez üç alt bölüm içerir. İlk bölümde birkaç tekrarlanabilir ritim bile üretmedikleri kabul edilen doğaçlamacılar verilen metronom vuruşlarını görmezden gelirler ve aynı zamanda öznel vuruşlardan yoksundurlar (biçimsel uyum) ya da hiçbir düzgün ritim kalıbı olmadan verilen metronom vuruşlarına benzer vuruşlar yaparlar (ölçüsel uyum). İkinci bölümde ritmik yapının ve ritim kalıplarının formlarının daha karmaşık olması ve ölçüsel uyum gurubundaki çocukların ritimleri, biçimsel uyum gurubundaki çocuklardan daha senkronize çalmaları beklenir. Buna karşılık biçimsel uyum gurubundaki çocukların, ölçüsel uyum gurubundaki çocuklardan daha karmaşık ve büyük ritim kalıpları üretmesi beklenir. Üçüncü bölümde ritmik ve ölçüsel uyum guruplarının özelliklerinin birleşmeleri beklenmektedir. Üretilen cümleler ritimsel olarak karmaşıktır, ölçüsel olarak senkoplari ve sabit ritimleri içerir ve iyi organize edilmiştir (Paananen, 2006).

7. Müzikal Ortamın Yararları

Bireylerin müziksel yeteneklerini geliştirmek amacıyla küçük yaşlardan itibaren verilen müzik eğitiminin bilişsel gelişimi, dil gelişimi, sosyal ve duygusal gelişim, bedensel ve psiko-motor gelişim üzerindeki etkileri, yapılan pek çok araştırmaya konu olmuştur.

1999'da College-Bound Seniors Ulusal Raporundaki bir araştırma dikkat çekmektedir. Raporda, müzik eğitimi alan öğrencilerin matematikte ve edebiyatta müzik eğitimi almayanlara oranla daha başarılı oldukları saptanmıştır. Ayrıca 1998 yılında ABD'de, millî eğitimin yaptığı geniş bir araştırmanın sonuçları da müzik eğitimi alan öğrencilerin akademik başarı ödüllerini, müzik eğitimi almayanlara göre daha fazla aldıklarını kanıtlamıştır (Şendurur ve Barış, 2002).

1997 yılında Shoew ve arkadaşları tarafından yapılan bir çalışmada günlük şarkı söyleme ve haftalık piyano dersi alan okul öncesi çocuklar incelenmiştir. Dört aylık sürecin sonunda çocuklara uygulanan standart bir zekâ testinde müzik dersi alan çocukların almayanlara göre daha yüksek bir başarı gösterdikleri saptanmış, 8 ay sonra ise gelişmenin daha da büyüdüğü gözlemlenmiştir. 1981'de yapılan başka bir araştırmaya göre, Westinghouse bilim yetenek yarışmasında başarılı olanların % 40'ının başarılı müzisyenler olduğu ortaya çıkmıştır. Kaliforniya Sanat Konseyinin 1976'dan beri uygulanan eğitimde alternatifler programında müzik eğitiminin çocukların bilişsel başarısı üzerinde olumlu etkiler yarattığı ortaya çıkarılmıştır. Bu programda müzik eğitimi süreçleri arttırıldığında çocukların matematik başarısında normalden 1,5 kat fazla bir artış görülmüştür. Öğrenci başarısını ölçmek için IQ ve başarı testleri kullanılmıştır (Şendurur ve Barış, 2002).

Seslerin doğumundan itibaren çocuğu devinimlere yönlendirdiği bilinmektedir. Şarkılardaki soluk belirteçlerine göre nefes alma, solunum kontrolünü ve akciğer gelişimini sağlayabileceği gibi; çalgılarla çalışma, hem büyük ve küçük kasların gelişimini hem psiko-motor gelişimini olumlu etkiler. Bu etkinliklerin gurup içinde sürmesi gelişimi hem hızlandırır hem de iletişim becerilerine yeni bir pencere açar (Eskioğlu, 2003).

Çocuk enstrüman olarak kullanabileceği oyuncaklar sayesinde müzik eşliğinde fiziksel aktivitelerde, el-göz koordinasyonu, ve vücut kas sistemi çalışır kasları gelişir. Bu da bedensel ve psikolojik gelişimini olumlu yönde etkiler. Ayrıca, vücudunu etkili biçimde kullanarak kendini ifade eder dikkat ve disiplin kazandırır, estetik ruh hali ve fiziksel aktivitelerin de çeviklik kazanır.

2.Sonuç ve Değerlendirme

Kalıtım, anne ve babadan bireye genetik yolla geçmektedir. Müzik yeteneği de diğer tüm özellikler gibi genetik yolla bireye geçmektedir. Bu özellikler bireyin yaşadığı süreç içerisinde sahip olacağı zihinsel yetenek, duygusal denge, fiziksel yapı ve birçok özelliğin alt ve üst sınırını belirlemektedir.

Her çocuk belli bir müziksel eğilim ile dünyaya gelir, ancak tüm çocukların müziği eğilimleri farklı düzeylerde. Doğuştan gelen bazı özellikler ile algılama düzeyindeki farklılıklar çocuklar arasında bireysel farklılıklara sebep olmaktadır.

Müzikal yetenek, kişilere göre her yönüyle bireysel farklılıklar göstermektedir. Bu bireysel farklılıklar, kişide farklı derecede ve farklı şekillerde bulunmaktadır. Ancak müzik yeteneği kişiye göre farklılıklar gösterse de her insanda belirli oranlarda bulunmaktadır.

Müziksel algısı olmayan bireyler frekans yönlerini belirlemede zorluk çekerler. Algısal sistem bir müzik parçasının önemli bölümünü kaçırmamak için oluşturulan küçük frekans değişimlerini analiz etmede etkin değildir.

Müzik algısı olmayan beyinlerde sinirsel yapılar ölçülemez. Sinirsel anomaliler ise manyetik titreşim imgelerinin analiziyle ortaya çıkarlar.

Müzik yeteneğinin belirmesindeki en önemli dönem doğumdan sonraki ilk 5/6/7 yaş dönemleridir. Müzik yeteneğinin belirlenmesi ve geliştirilebilmesi için uygun şartlar oluşturulmalıdır. Aksi takdirde müzik yeteneği geliştirilemez.

Çocuk küçükken oynadığı oyuncaklar sayesinde anne ve babasından kendisine genetik yolla geçen müzik yeteneğini zamanla geliştirebilmektedir.

Kaynakça

Ayotte, J. ve diğerleri (2002). “Congenital Amusia: A Group Study Of Adults Afflicted With A Music-Specific Disorder”, Brain. 125, 238–251

Behrmann, M. ve diğerleri (2007). “Structural Imaging Reveals Anatomical Alterations In Inferotemporal Cortex In Congenital Prosopagnosia”, Cerebral Cortex. 17, 2354–2363.

Çuhadar, Hakan (2008). “Müzikte Absolut Duyuş”, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Volume 28, Issue 2, Pages 37 – 50.

Erden, M., Akman, Y. (2008). Eğitim Psikolojisi. Ankara, Arkadaş Yayınevi

Eskioğlu, I (2003). “Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerine Etkileri”, Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, İnönü Üniversitesi, Malatya.

Hirata, Yoshihiro. ve diğer (1999). “Musicians With Absolute Pitch Show Distinct Neural Activities In The Auditory Cortex”, NeuroReport 10, 999–1002.

- Holahan, J, M.(1984). “The Development Of Music Syntax: Some Observations On Music Bable In Young Children”. Music in early Chilhood Conference, 28 June 1984, Brigham Young University: Provo, Utah,
- Gregersen, K., Peter, ve diğerleri (2000). “Letter to the Editor: Early Childhood Music Education and Predisposition to the Absolut Pitch: Teasing Apart Genes and Environment”, American Journal of Medical Genetics. 98, 280-282.
- Kaptan, S. (1995). Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri. Ankara. Rehber Yayınevi, 1. Baskı.
- Levinowitz, Lili Ve Gordon, Edwin (1987).“Preschool Music Curricula: Children’s Music Development Program”, Educational Research of Information Center, ED 291481.
- Malkoç, T. (2012). “Üstün yeteneklilerde Müzik Eğitimi
<http://ustunveozel.sitemynet.com/muzikegitimi.htm>
- Mcperson, E, G. (2008). “The Role Of Parents In Children’s Musical Development” Psychology Of Music, 37(1), 91-110.
- Paananen, P. (2006). The development of rthym at the age of 6-11 years: non-pitch rhythmic improvisation. Music Education Research,8(3), 349-368
- Peretz, I. (2008). “Musical Disorders: From Behavior To Genes”, Current Directions In Psychological Science. 17(5), 329-333.
- Peretz, I., Hyde, K. (2003). “What Is Specific To Music Processing? Insights From Congenital Amusia”, Trends in Cognitive Sciences. 7, 362– 367.
- Şendurur, Yılmaz. ve Barış, Dolunay Akgül. (2002) “Müzik Eğitimi Ve Çocuklarda Bilişsel Başarı”, G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22(1), 165-174.
- Uçan Ali. İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi (1996).Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.